

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

12 Mart 1995 akşamı İstanbul Gazi Mahallesi'nde içerisinde Alevilerin bulunduğu 3 kahvehane ve 1 pastane kimliği belirsiz kişilerce taranmıştır. Kahvehanelere yönelik saldırıda Dede Halil KAYA hayatını kaybetmiş ve 5'i ağır 25'de kişi yaralanmıştır. 4 gün boyunca süren olayların sonucunda yaşamını yitiren 22 kişiden 7'sinin polis kurşunuyla öldüğü otopsi raporlarında kesinleşmiştir. O dönem olayın sorumlusu hiçbir üst düzey yetkili açılan davada yargılanmadığı gibi olayların başlangıcını tertipleyen ve şiddetin devamında sorumluluğu bulunan kimseler açığa çıkarılmamıştır. Aradan geçen 31 yıla rağmen olayların ardındaki sır perdesi bugüne kadar aydınlatılmamıştır. Yaşanan olayın bütün ayrıntıları ile incelenmesi ve gerçek sorumlularının yargı önüne çıkartılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma sürecinin başlatılması gereğini arz ve teklif ederim.

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

12 Mart 1995'te, Alevi yurttaşların çoğunlukta yaşadığı İstanbul Gazi Mahallesi'ndeki üç kahvehane ve bir işyeri kimliği belirsiz kişilerce otomatik silahlarla taranmıştır. Saldırıları sonucunda Dede Halil KAYA yaşamını yitirmiş ve beşi ağır 25 kişi yaralanmıştır. Bu saldırı sonrası çok sayıda Alevi yurttaş, Gazi Mahallesi'nde toplanmış, emniyet kuvvetlerinin olaya geç müdahale ettiklerini öne sürerek polis karakoluna doğru yürümüş, polislerin grubun üzerine ateş açması sonucu bir kişi yaşamını yitirmiş ve birçok kişi de yaralanmıştır.

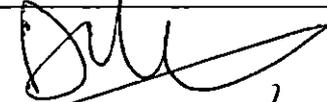
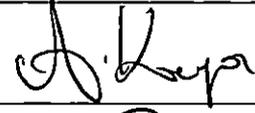
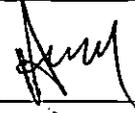
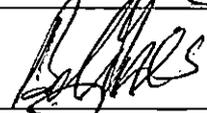
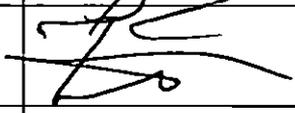
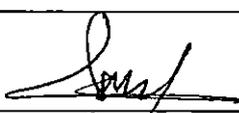
13 Mart'ta yaklaşık 15 bin kişi olayı protesto etmek için gösteri yapmış ancak yine Emniyet güçleri kitlenin üzerine ateş açmış, gösteriler sonunda o gün 15 kişi daha hayatını kaybetmiştir. Aynı gün İstanbul Valiliği Gazi Mahallesi ile iki mahallede daha sokağa çıkma yasağı ilan etmiş, ertesi gün bölgeye askeri birlikler sevk edilmiş, 15 Mart'ta olaylar Ümraniye'ye sıçramış, Mustafa Kemal Mahallesi'nde beş kişinin ölmesi ve 20'den fazla kişinin yaralanması üzerine bu bölgede de sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.

22 kişinin yaşamını yitirdiği bu olaylar sonucunda Eyüp Ağır Ceza Mahkemesi'nde 20 sanık polis hakkında dava açılmıştır. Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Savcılığınca çok acele ve deliller fazla incelenmeden, hızlıca hazırlanmış olduğu soruşturmada birçok eksik hukuki değerlendirmeler ve yetersiz bir inceleme ile sağlıksız bir iddianame hazırlanmıştır. Hukuki açıdan çok yetersiz kalan bu davada olayı hazırlayanlar ve olaya dışarıdan emir ve talimat verenlerin hiçbiri iddianamede sanık olarak gösterilmemiştir. Onlar hakkında takipsizlik kararları verilmiştir.

Ülkemizde meydana gelen bu dava hem soruşturma hem de kovuşturma yönünden hem de hukuk ve adaletin tecellisi yönünden eksik olması nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) taşınmış, AİHM'in 26 Temmuz 2005 tarihli kararında, "Sorumluların, uygun ve yeterli soruşturma yapmadıkları, öldürme koşullarının uygun ve yeterli bir incelemeye alınmadığı, yargılamanın çok ağır adımlarla ilerlediği, cezaların görece hafif olduğu, dolayısı ile sözleşmenin 2. Maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmış, ayrıca, etkin soruşturma ve adli sürecin yapılmadığı, bu nedenle 13. Maddenin ihlal edildiği sonucuna da varılmış, ihlallerin yanı sıra, her ölüm olayı için 30.000 Euro paranın başvuruçulara ödenmesi hükmüne yer verilmiştir.

Bütün bu süreçlere rağmen, bu olayların başlangıcını planlayanlar, devamında onlarca insanın katledilmesinde sorumluluğu olanlar, azmettirenler, gerçeklerin araştırılmaması için her türlü engeli çıkaran, kirli, derin ve karanlık yapılar hiçbir zaman tespit edilememiş ve tarihin karanlık sayfalarında gizli kalması için devlet erkinin azami gayreti sarf ettiği gözlemlenmiştir.

12 Mart 1995 Gazi Mahallesi Katliamı, Türkiye'nin yakın tarihinde insan yaşamını ve insan haklarını ayaklar altına alan önemli karanlık olaylardan biridir. O dönem olayın sorumlusu hiçbir üst düzey yetkili açılan davada yargılanmadığı gibi olayların başlangıcını tertipleyen ve şiddetin devamında sorumluluğu bulunan kimseler açığa çıkarılmamıştır. Tüm bu nedenlerle, bu karanlık olayların ardındaki gerçeklerin açığa çıkarılması, sorumlularının vicdanlarda ve hukuk önünde yargılanıp mahkûm edilmesi amacıyla araştırma komisyonunun kurulmasını çok önemli ve gerekli görmekteyim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAĞ ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	